Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2025/2939

22.5.2025

# Resolutie van de Raad over een label voor gezamenlijke Europese diploma's en de volgende stappen voor een mogelijk gezamenlijk Europees diploma: naar een sterker concurrentievermogen en aantrekkelijker hoger onderwijs in Europa

(C/2025/2939)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Voortbouwend op de visie in de aanbeveling van de Raad van 5 april 2022 over bruggen bouwen voor doeltreffende Europese samenwerking in het hoger onderwijs ([1]),

In het licht van de conclusies van de Raad over een Europese strategie om met het oog op de toekomst van Europa de positie van instellingen voor hoger onderwijs te versterken ([2]),

Nota nemend van de mededeling van de Commissie over een blauwdruk voor een Europees diploma ([3]),

1. HERHAALT, vanuit zijn visie van een veerkrachtig, voorbereid, innovatief en welvarend Europa, dat hij zich onverminderd ervoor inzet de huidige en toekomstige generaties de kennis, vaardigheden, competenties en waarden te laten opdoen die nodig zijn om de belangrijkste uitdagingen van onze tijd het hoofd te bieden. Nu onze samenlevingen worden hertekend door mondiale verschuivingen – gewapende conflicten aan en buiten de grenzen van Europa, de versnelde ontplooiing van de milieucrisis en technologische transformaties die onze industrieën en arbeidsmarkten voor uitdagingen stellen – erkennen wij de behoefte aan een toekomstgerichte, gecoördineerde en ambitieuze aanpak die het concurrentievermogen van Europa versterkt en tegelijkertijd de rijkdom van zijn culturele, artistieke en intellectuele erfgoed en de diverse onderwijstradities in stand houdt.

2. ERKENT dat de toekomst van Europa afhankelijk is van de kracht van zijn burgers, die over de nodige opleiding, inzet en middelen beschikken om een dynamische en rechtvaardige samenleving vorm te geven en eraan deel te nemen, en ZET ZICH ERVOOR IN generaties Europeanen te vormen die vastberaden en met innovatieve oplossingen mondiale uitdagingen en een onvoorspelbare toekomst tegemoet kunnen treden.

3. ERKENT dat de instellingen voor hoger onderwijs en allianties van instellingen voor hoger onderwijs, zoals de "Europese Universiteiten", een centrale rol spelen bij het stimuleren van academische en wetenschappelijke excellentie, het leggen van de basis voor technologische doorbraken en het cultiveren van de essentiële kennis, vaardigheden en competenties die nodig zijn in de veranderende arbeidswereld, onder meer door middel van interdisciplinaire benaderingen waarin verschillende onderzoeksgebieden zijn geïntegreerd; ERKENT hun sleutelrol in een leven lang leren als antwoord op arbeidsmarkttransities, omdat zij met name flexibele en op maat gesneden leertrajecten ontwikkelen, waaronder, indien nodig, kleinere leereenheden zoals microcredentials, en ONDERSTREEPT dat er behoefte is aan hernieuwde en ambitieuze Europese samenwerking op het gebied van hoger onderwijs ter ondersteuning van Europa's concurrentievoordeel en leiderschap op het wereldtoneel.

4. ZET ZICH ERVOOR IN strategische oplossingen in kaart te brengen en uit te voeren ter versterking van de capaciteit van Europa om talent aan te trekken, deskundigheid te behouden en het voortouw te nemen in opkomende sectoren, en tegelijkertijd belemmeringen voor het vrije verkeer van talent weg te nemen. Dit streven moet gestoeld zijn op een sterke onderwijsbasis, waarbij transnationale samenwerking tussen instellingen wordt vergemakkelijkt, evenwichtige en hoogwaardige mobiliteit wordt bevorderd en de onderwijs- en leerkaders beter kunnen worden afgestemd op de eisen van de toekomst, met name door een optimale benutting van de mogelijkheden die het Erasmus+-programma in alle lidstaten biedt.

5. BEVESTIGT DAT onderwijs niet alleen mag dienen als instrument voor economische vooruitgang, maar in de eerste plaats een middel zou moeten zijn om het democratische, sociale en culturele weefsel dat de leden van een samenleving verenigt te bevorderen door een positief en inclusief gevoel van identiteit en verbondenheid op lokaal, regionaal, nationaal en EU-niveau te versterken, op basis van gemeenschappelijke Europese waarden.

6. BEVESTIGT dat de Europese Unie een belangrijke rol speelt bij de ondersteuning van onderwijs en opleiding, met volledige inachtneming van de bevoegdheid van de lidstaten om hun onderwijs- en opleidingsbeleid vorm te geven, en BENADRUKT dat bij het ontwerpen van Europese initiatieven rekening moet worden gehouden met de nationale, regionale en lokale behoeften en omstandigheden.

7. BENADRUKT dat de Europese Onderwijsruimte en de Europese Onderzoeksruimte, in synergie met de Europese Hogeronderwijsruimte, essentiële samenwerkingskaders vormen om het geven en ontvangen van onderwijs, creativiteit, onderzoek, kennisoverdracht en innovatie in heel Europa te ondersteunen, te verbeteren en te stimuleren.

([1]) PB C 160 van 13.4.2022, blz. 1.
([2]) PB C 167 van 21.4.2022, blz. 9.
([3]) COM(2024) 144 final.

8. NEEMT NOTA VAN het Letta-verslag, waarin wordt voorgesteld een vijfde vrijheid in te voeren bestaande uit onderzoek, innovatie en onderwijs, en een Europees diploma te ontwikkelen ter versterking van de transnationale samenwerking in het hoger onderwijs en ter bevordering van het verkeer van talent in heel Europa in een meer geïntegreerde eengemaakte markt. NEEMT voorts NOTA VAN het Draghi-verslag, waarin wordt benadrukt dat innovatie van cruciaal belang is om de groene en de digitale transitie, die nodig zijn om de veerkracht van Europa te versterken, voort te zetten, BENADRUKT dat de innovatiekloof dringend moet worden gedicht en ONDERSTREEPT dat de onderwijs- en opleidingsstelsels meer moeten gaan inspelen op veranderende vaardigheidsbehoeften.

9. ONDERSTREEPT dat het gezamenlijk Europees diploma momenteel op tafel ligt, maar dat de Raad nog geen besluit heeft genomen over de eventuele invoering ervan, en dat elke verwijzing naar een gezamenlijk Europees diploma in deze resolutie van de Raad in die zin moet worden begrepen.

10. BENADRUKT dat de autonomie en diversiteit van instellingen voor hoger onderwijs en, met inachtneming van het EU-recht, hun billijke toegang tot middelen, met inbegrip van beschikbare financiering van de Unie, moeten worden gewaarborgd, ongeacht hun werkingsvorm en met inachtneming van de begrotingsbeginselen en de in artikel 2 VEU verankerde waarden van de Unie die van toepassing zijn op de uitvoering van de begroting, en PLEIT VOOR een inclusieve aanpak waarbij alle instellingen voor hoger onderwijs kunnen profiteren van Europese en internationale samenwerking en geen enkele instelling achterblijft bij de verwezenlijking van excellentie.

11. ONDERSTREEPT dat elk nieuw initiatief dat gericht is op de totstandbrenging van de Europese Onderwijsruimte – waaronder de invoering van een label voor gezamenlijke Europese diploma's en de volgende stappen voor een gezamenlijk Europees diploma – een gemeenschappelijke, stapsgewijze aanpak zou moeten volgen, waarbij extra administratieve lasten voor instellingen voor hoger onderwijs en nationale kwaliteitsborgingsinstanties worden vermeden en er geen financiële verbintenissen worden aangegaan die de bestaande financiële middelen overschrijden, zonder vooruit te lopen op de onderhandelingen over het meerjarig financieel kader voor de periode na 2027, en ervoor wordt gezorgd dat alle lidstaten profiteren van de geboekte vooruitgang, en ZET ZICH ERVOOR IN dat deze inspanningen worden bevorderd op een samenhangende, ambitieuze wijze en met onwrikbare toewijding, om ervoor te zorgen dat onderwijs de basis vormt voor persoonlijke, sociale en professionele ontwikkeling, alsook voor actief burgerschap voor alle Europeanen.

12. NEEMT ER NOTA VAN dat de eindresultaten van de Erasmus+-beleidsexperimenten met betrekking tot het label voor gezamenlijke Europese diploma's de gelegenheid bieden om verder na te gaan hoe instellingen voor hoger onderwijs die deelnemen aan transnationale samenwerking gemakkelijker gezamenlijke programma's kunnen aanbieden en gezamenlijke diploma's kunnen uitreiken, in overeenstemming met de Bologna-instrumenten, onder meer via betreffende initiatieven zoals het gezamenlijk Europees diploma. Door invoering van het label voor Europese diploma's zou het aantal gezamenlijke studieprogramma's kunnen toenemen tot een kritische massa wordt bereikt, en zullen de lidstaten gemotiveerder zijn om een aantal belemmeringen voor het aanbieden van gezamenlijke studieprogramma's weg te nemen.

13. IS HET EROVER EENS dat het label voor gezamenlijke Europese diploma's en de resultaten van de volgende stappen voor een gezamenlijk Europees diploma het potentieel kunnen hebben om de aantrekkelijkheid van gezamenlijke studieprogramma's, mobiliteit en uiteindelijk automatische erkenning te vergroten, een toekomstgerichte onderwijsomgeving tot stand te brengen die innovatie stimuleert en grensoverschrijdende samenwerking bevordert, en het Europese hoger onderwijs en zijn mondiale reputatie te versterken, ten behoeve van de huidige burgers en de generaties die de toekomst van Europa zullen vormgeven.

14. BENADRUKT dat bij de uitvoering van de in deze resolutie uiteengezette maatregelen rekening moet worden gehouden met de onderwijs- en opleidingsstelsels in de verschillende nationale rechtskaders.

STELT DE VOLGENDE DRIE FASEN VAST MET HET OOG OP DE UITVOERING VAN EEN LABEL VOOR GEZAMENLIJKE EUROPESE DIPLOMA'S EN HET EFFENEN VAN DE WEG VOOR EEN GEZAMENLIJK EUROPEES DIPLOMA:

1. FASE 1: AFRONDING VAN DE VOORBEREIDINGEN VOOR DE INVOERING VAN HET LABEL VOOR GEZAMENLIJKE EUROPESE DIPLOMA'S (2025-2026)

2. FASE 2: INVOERING VAN HET LABEL VOOR GEZAMENLIJKE EUROPESE DIPLOMA'S, TOEZICHT OP DE UITVOERING ERVAN, EVALUATIE VAN HET GEBRUIK ERVAN EN UITVOERING VAN EEN HAALBAARHEIDSSTUDIE EN VERKENNENDE WERKZAAMHEDEN MET BETREKKING TOT EEN GEZAMENLIJK EUROPEES DIPLOMA (2026-2028)

3. FASE 3: NADENKEN OVER EN NEMEN VAN EEN EMPIRISCH ONDERBOUWD BESLUIT OVER VOLGENDE STAPPEN VOOR EEN GEZAMENLIJK EUROPEES DIPLOMA (2029)

1. **FASE 1: AFRONDING VAN DE VOORBEREIDINGEN VOOR DE INVOERING VAN HET LABEL VOOR GEZAMENLIJKE EUROPESE DIPLOMA'S (2025-2026)**

DE COMMISSIE WORDT VERZOCHT om, samen met de lidstaten en in nauwe samenwerking met alle belanghebbenden:

a) binnen de werkgroep hoger onderwijs van het strategisch kader van de Europese Onderwijsruimte een beleidslab op te richten, dat moet worden belast met de ontwikkeling van een alomvattend kader voor het label voor gezamenlijke Europese diploma's en dat verantwoordelijk is voor onder meer:

— het opstellen van duidelijke definities, beschrijvingen, indicatoren en een gemeenschappelijke methode om te controleren of al dan niet is voldaan aan de criteria van bijlage II bij de ontwerpaanbeveling van de Raad betreffende een Europees systeem voor kwaliteitsborging en erkenning in het hoger onderwijs, met volledige inachtneming van de bevoegdheden van de lidstaten op het gebied van onderwijs en opleiding, alsook van het subsidiariteitsbeginsel;

— het ontwikkelen van richtsnoeren en procedures voor de afgifte van het label voor gezamenlijke Europese diploma's;

— het ontwerpen van een standaardmodel voor de visuele identiteit van het label, met onder meer de grafische voorstelling ervan, in zowel fysieke als digitale vorm.

Het beleidslab zal bestaan uit vertegenwoordigers van de lidstaten die lid zijn van de werkgroep hoger onderwijs van het strategisch kader van de Europese Onderwijsruimte (of elke andere opvolgende groep die binnen datzelfde kader wordt opgericht) en andere door de lidstaten afgevaardigde deskundigen, samen met vertegenwoordigers van de Commissie. Het beleidslab kan deskundigen uitnodigen, die zo nodig voor specifieke onderwerpen een bijdrage kunnen leveren aan de werkzaamheden van het lab. De activiteiten van het lab zouden gezamenlijk door de lidstaten en de Commissie moeten worden gestuurd; de Commissie zal technische en organisatorische ondersteuning bieden;

b) de resultaten van het beleidslab van de werkgroep hoger onderwijs van het strategisch kader van de Europese Onderwijsruimte uiterlijk medio 2026 aan de Raad voor te leggen, zodat het label voor gezamenlijke Europese diploma's in 2026 daadwerkelijk kan worden ingevoerd.

BOVENDIEN WORDT DE LIDSTATEN VERZOCHT:

a) indien dit nog niet is gebeurd, de Bologna-instrumenten – zoals het Europees systeem voor het overdragen en verzamelen van studiepunten (ECTS), het diplomasupplement, de Europese normen en richtsnoeren voor kwaliteitsborging in de Europese Hogeronderwijsruimte en de Europese benadering voor kwaliteitsborging van gezamenlijke programma's – volledig uit te voeren, aangezien zij belangrijke katalysatoren zullen zijn bij de uitvoering van het label voor gezamenlijke Europese diploma's. Deze maatregel zou een diepere en flexibelere transnationale samenwerking in heel Europa moeten bevorderen, met name in afwachting van de invoering van het label voor gezamenlijke Europese diploma's en de volgende stappen voor een gezamenlijk Europees diploma;

b) de nodige maatregelen te nemen om de invoering van het label voor gezamenlijke Europese diploma's vóór eind 2026 mogelijk te maken en daarbij te zorgen voor consistentie en gelijke kansen voor alle instellingen voor hoger onderwijs in Europa.

2. **FASE 2: INVOERING VAN HET LABEL VOOR GEZAMENLIJKE EUROPESE DIPLOMA'S, TOEZICHT OP DE UITVOERING ERVAN, EVALUATIE VAN HET GEBRUIK ERVAN EN UITVOERING VAN EEN HAALBAARHEIDSSTUDIE EN VERKENNENDE WERKZAAMHEDEN MET BETREKKING TOT EEN GEZAMENLIJK EUROPEES DIPLOMA (2026-2028)**

DE COMMISSIE EN DE LIDSTATEN WORDT VERZOCHT:

a) het label voor gezamenlijke Europese diploma's tussen 2026 en 2028 samen in te voeren en het proces te sturen, teneinde de haalbaarheid ervan te testen en te beoordelen wat de mogelijke gevolgen vanuit politiek, juridisch, financieel en administratief oogpunt zijn en in welke mate belemmeringen voor transnationale samenwerking op het gebied van gezamenlijke diploma's in het hoger onderwijs, zoals die welke zijn vastgesteld in de eindresultaten van de Erasmus +-beleidsexperimenten met betrekking tot het label voor gezamenlijke Europese diploma's, zijn weggenomen;

b) het beleidslab van de werkgroep hoger onderwijs van het strategisch kader van de Europese Onderwijsruimte te gebruiken als platform voor het evalueren van de vooruitgang bij de invoering van het label voor gezamenlijke Europese diploma's, het faciliteren van gestructureerde samenwerking met instellingen voor hoger onderwijs, studenten, kwaliteitsborgingsinstanties en andere belanghebbenden, en het onderzoeken van het concept en de haalbaarheid van een gezamenlijk Europees diploma met het oog op de volgende stappen en de te volgen koers.

DE COMMISSIE WORDT VERZOCHT:

a) gerichte acties te ontwerpen ter ondersteuning van instellingen voor hoger onderwijs die het label voor gezamenlijke Europese diploma's zouden willen afgeven in het kader van gezamenlijke programma's;

b) de zichtbaarheid te vergroten van en informatie te verspreiden over het label voor gezamenlijke Europese diploma's onder instellingen voor hoger onderwijs, studenten, werkgevers en de samenleving in het algemeen. Deze inspanningen kunnen onder meer bestaan uit het ontwikkelen van een visuele identiteit en een communicatie- en brandingstrategie die de meerwaarde van het label voor lerenden, onderzoek en innovatie in de lidstaten, alsook het potentieel ervan om internationale studenten aan te trekken, belicht;

c) jaarlijks feedback te verstrekken aan de Raad zodra met de invoering van het label voor gezamenlijke Europese diploma's is gestart. Deze feedback zou informatie moeten bevatten over het uitvoeringsproces, nieuwe uitdagingen en geleerde lessen, zodat de nodige aanpassingen kunnen worden aangebracht voor de succesvolle invoering van het label;

d) in nauwe samenwerking met het beleidslab van de werkgroep hoger onderwijs van het strategisch kader van de Europese Onderwijsruimte, de invoeringsfase te monitoren en uitgebreid te evalueren, met name wat betreft de volgende punten:

   — de resultaten en de mogelijke toegevoegde waarde van het label voor gezamenlijke Europese diploma's, met bijzondere aandacht voor de haalbaarheid, de uitdagingen en de mogelijke gevolgen van het initiatief;

   — de mate waarin het label voor gezamenlijke Europese diploma's transnationale samenwerking ondersteunt, de aantrekkelijkheid van gezamenlijke studieprogramma's in de EU vergroot en het aantal ervan doet toenemen, het mondiale concurrentievermogen van het Europese hoger onderwijs versterkt en evenwichtige mobiliteit voor studenten en personeel verbetert;

e) een haalbaarheidsstudie uit te voeren met betrekking tot het gezamenlijk Europees diploma, samen met het beleidslab van de werkgroep hoger onderwijs van het strategisch kader van de Europese Onderwijsruimte, en daarbij de Europese criteria op basis waarvan dit gezamenlijke diploma zou worden uitgereikt, de overeenkomstige kwaliteitsborgingsprocedures en het potentieel van het diploma om belemmeringen voor transnationale samenwerking op het gebied van gezamenlijke diploma's in het hoger onderwijs weg te nemen, te evalueren, het effect ervan op de waarde en erkenning van academische programma's en de uitreikende instellingen voor hoger onderwijs te analyseren, en na te gaan wat de belangrijkste uitdagingen, voordelen en mogelijke alternatieve benaderingen voor studenten zijn;

f) een evaluatieverslag over de uitvoering van het label voor gezamenlijke Europese diploma's en de haalbaarheidsstudie met betrekking tot een gezamenlijk Europees diploma in te dienen bij de Raad met het oog op een nader besluit vóór eind 2028.

DE LIDSTATEN WORDEN AANGEMOEDIGD OM:

a) nuttige gegevens met de Commissie te delen om een uitgebreide evaluatie van de invoering te vergemakkelijken.

### 3. **FASE 3: NADENKEN OVER EN NEMEN VAN EEN EMPIRISCH ONDERBOUWD BESLUIT OVER VOLGENDE STAPPEN VOOR EEN GEZAMENLIJK EUROPEES DIPLOMA (2029)**

Op basis van de resultaten van zijn analyse van het evaluatieverslag van de Commissie over de uitvoering van het label voor gezamenlijke Europese diploma's en de haalbaarheidsstudie met betrekking tot een gezamenlijk Europees diploma kan de Raad een besluit nemen over de uitvoering op lange termijn van het label voor gezamenlijke Europese diploma's en de Commissie verzoeken specifieke volgende stappen voor te stellen voor de invoering van een gezamenlijk Europees diploma. Het gezamenlijke diploma zou nieuwe wegen kunnen openen voor de toekomst van het hoger onderwijs in de Europese Unie en kan dienen als middel om de persoonlijke, sociale en professionele ontwikkeling en het actieve burgerschap van de huidige en toekomstige generaties te bevorderen.